

Årsrapport 2007

Årsrapport for 2007 fra Statens jernbanetilsyn til Samferdselsdepartementet

12. februar 2008

Innhold

1. [Rammer for 2007](#)
2. [Hovedfokusområder for SJT i 2007](#)
 - [2.1 Tilsyn med sikkerhet hos virksomhetsutøverne, herunder revisjonsarbeid og arbeidet med oppfølging av ulykker/nestenulykker](#)
 - [2.2 Lisens, sikkerhets sertifikat, virksomhetstillatelser og sikkerhetsgodkjenninger](#)
 - [2.3 Tillatelsesprosesser for rullende materiell og infrastruktur](#)
 - [2.4 Regelverksutvikling](#)
 - [2.5 Standardiseringsarbeid](#)
 - [2.6 Internasjonalt samarbeid](#)
 - [2.7 Arbeidet med håndheving av nye/endrede forskrifter og implementering av EU-direktiver og annet EU-regelverk](#)
 - [2.8 Grønn stat – miljøledelse](#)
 - [2.9 Fokus på IKT standardisering og tilrettelegging for offentlig tilgjengelighet](#)
 - [2.10 Sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn](#)
 - [2.11 Aktivt, målrettet og planmessig arbeide for å fremme samfunnsmessig likestilling og universell utforming](#)
 - [2.12 Tertialrapportering basert på videreføring av tidligere rapportering med særlig vekt på status i viktige saker innenfor bl.a. regelverksarbeid/-utvikling, virksomhetstillatelser, godkjenninger, revisjoner og enkelthendelser](#)
3. [Status for administrative forhold 2007](#)
 - [3.1 Aldersfordeling, avlønning og likestilling](#)
 - [3.2 Kjønnfordeling fast ansatte](#)
 - [3.3 Aldersfordeling fast ansatte](#)
 - [3.4 Lønnsdata alle fast ansatte](#)
 - [3.5 Bemanningssituasjonen](#)
 - [3.6 Styringssystem](#)
 - [3.7 Anskaffelsesregelverket](#)
 - [3.8 Organisasjonsstruktur](#)
 - [3.9 Lønn og regnskaps funksjon](#)
4. [Økonomi 2007](#)

1 Rammer for 2007

Statens jernbanetilsyns (SJT) hovedoppgaver for 2007 framgår av omtalen i [St.prp. nr.1 \(2006–2007\)](#) for Samferdselsdepartementet (SD), [tildelingsbrev](#) datert 16. januar 2007 samt [instruks](#) for tilsynet fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 1. august 2003.

2 Hovedfokusområder for SJT I 2007

Fra rammedokumentene fremgår områder og oppgaver som tilsynet skal ivareta i 2007. Basert på erfaring og fokus fra tidligere år er det ulikt behov for særlig fokus på disse områdene og oppgavene i planperioden.

Generelt skal tilsynet arbeide for at jernbanevirksomheten utøves på en sikker og hensiktsmessig måte til det beste for de reisende, banens personale og publikum i alminnelighet. Videre skal tilsynet føre tilsyn med at utøvere av jernbanevirksomhet oppfyller de vilkår og krav som er satt til virksomheten i henhold til jernbanelovgivningen. Generell status for gjennomføring av virksomhetsplan 2007 viser framdrift som er noe etter plan. Dette tillegges bemanningssituasjonen i tilsynet. Bemanningen har vært og er vesentlig lavere enn planlagt og det har i liten grad vært gjennomførbart å benytte konsulenttjenester for å dekke opp vesentlige deler av arbeidet. Dette gjør seg også utslag i at budsjettbelastningen er lavere enn planlagt.

Oppfølging av særskilt fokus og prioritering i rammedokumentene for 2007 er beskrevet nedenfor.

2.1 Tilsyn med sikkerhet hos virksomhetsutøverne, herunder revisjonsarbeid og arbeidet med oppfølging av ulykker/nestenulykker

Revisjoner og ledelsesmøter er gjennomført iht plan første halvår, men er stort sett ikke gjennomført siste halvår grunnet personellmangel. Det innebærer at 3 systemrevisjoner og 7 ledelsesmøter er gjennomført i 2007, mens 4 revisjoner og 1 ledelsesmøte er kansellert eller utsatt. I tillegg til plan er en begrenset revisjon/undersøkelse av Jernbaneverkets uhellsrapportering gjennomført. En revisjon (GM-gruppen) resulterte i tilbakekall av selskapets sikkerhetssertifikat.

Oppfølging av revisjoner har vært noe på etterskudd pga personellmangel.

Ulykker og nestenulykker følges i tillegg til oppfølgingen av havarikommisjonens rapporter opp løpende, blant annet gjennom kontaktmøter med virksomhetene.

2.2 Lisens, sikkerhetssertifikat, virksomhetstillatelser og sikkerhetsgodkjenninger

Saker under behandling er blant annet:

- Jernbaneverkets søknad om lisens og sikkerhetssertifikat for museumstogkjøring på det nasjonale jernbanenettet.
- Norsk Bergverksmuseums tillatelse til å drive jernbanevirksomhet i Kongsberg sølvgruverfarts utredning av spørsmålet om virksomheten faller inn under jernbanelovgivningen.
- Sydvaranger Gruve AS' søknad om til å drive jernbanevirksomhet. fortsatt utredning av spørsmålet om virksomheten faller inn under jernbanelovgivningen.
- Baneservice AS' søknad om lisens og sikkerhetssertifikat
- Jernbaneverkets søknad om sikkerhetsgodkjenning følges opp i henhold til tilsynets brev med status av 15.11.06, hvor det var definert 6 forhold som måtte på plass før

sikkerhetsgodkjenning kan gis. Jernbaneverket etablerte på basis av dette en plan. Status: Jernbaneverket har søkt departementet om utsettelse og fått innvilget dette fram til 1.7.08. Jernbaneverket har i brev formidlet at de nå anser å ha levert en komplett søknad. Tilsynet er i prosess med å beskrive hva som etter Tilsynets oppfatning nå gjenstår.

- Peterson Rail har fått sikkerhets sertifikat for trafikkering på bestemte strekninger i Norge i fem år fra 18.12.07.
- Harmonisering av vedtak/vedtaksskjema i forhold til internasjonalt regelverk pågår. Tilsvarende har tilsynet tatt initiativ til opprydding av eksisterende tillatelsesdokumentasjon ihht nytt regime med lisens og sikkerhets sertifikat.

2.3 Tillatelsesprosesser for rullende materiell og infrastruktur

Det er høy aktivitet på området både når det gjelder tillatelser til å ta i bruk infrastruktur og rullende materiell. Tilsynets kapasitet på dette området er foreløpig noe lav, men framdrift på tillatelsessakene er etter vår vurdering akseptabel. Det er nødvendig å øke ressursene på dette området.

2.4 Regelverksutvikling

Arbeidet med nye trafikkregler er i slutfasen. Gjennomgang av høringsuttalelser er startet. Tilsynet avventer tilbakemelding fra departementet om enkelte prinsipielle spørsmål. Siste kvalitetssikring før vedtakelse gjenstår. Forventet vedtakelse medio februar 2008.

Forslag til endring av forskrift om krav til kompetanse og autorisasjon av førere av trekraftkjøretøy fastsettes i løpet av kort tid.

Evaluering av helsekravforskriften og opplæringsforskriften er stilt i bero for en periode på grunn av ressursmangel. Gjennomgang av sikkerhetsforskriften med kommentarer er utsatt til 2008 på grunn av ressursmangel. Vurdering av behov for mer systematisk informasjon om og kommunikasjon av regelverket, tolkninger og praksis er også stilt i bero på grunn av ressursmangel.

Vurdering av behov for nye trafikkregler eller endring av gjeldende trafikkregler som følge av ERTMS pågår.

Utredning knyttet til behov for kjøre- og hviletidsbestemmelser er påbegynt. Videre arbeid avventes i lys av egen høring fra AID vedrørende EU-direktiv.

Arbeidet med utkast til EØS-notater for Samferdselsdepartementet pågår på flere områder.

2.5 Standardiseringsarbeid

Tilsynet deltar i jernbanerelatert standardisering gjennom en nasjonal arbeidsgruppe under [Norsk Elektroteknisk komité](#) (NEK) NK9, samt TC256 (jernbaneteknikk generelt). I tillegg gir vi kommentarer til [Standard Norge](#) til relevante høringsversjoner av EN-standarder under CEN/TC 256 Railway application.

Aktivitetsnivået på utvikling av nye standarder i Europa er høyt, dels for å dekke behov identifisert i forbindelse med EUs tekniske standarder for interoperabilitet og tilsynets involvering har i stor grad vært knyttet til gjennomgang av standardutkast.

2.6 Internasjonalt samarbeid

Tilsynet deltar sammen med [Samferdselsdepartementet](#) på møter i § 21/27 komiteen som omhandler interoperabilitet- og sikkerhetsdirektivet. Sentrale temaer har vært notifisering av nasjonale sikkerhetsregler, hvor Norge sammen med Nederland er de eneste landene som vurderes av EU å ha notifisert i henhold til direktivet. Videre slutføring av TSI-er for tunnelsikkerhet og personer med redusert mobilitet. Sammenslåing av interoperabilitetsdirektivene for høyhastighetsbaner og konvensjonelle baner til ett felles direktiv er godkjent av EU parlamentet og det gjøres endringer i interoperabilitetsdirektivet og sikkerhetsdirektivet, samt [ERAs](#) mandat for å forenkle prosessene for godkjenning av rullende materiell på tvers av landegrensene. Kommisjonen presser også kraftig på for å få til etableringen av transportkorridorer basert på signal og togstyringssystemet ERTMS. noe som ansees nødvendig for å få til et standardisert signalsystem i Europa og som forventes å kunne gi store kapasitetsgevinster.

Tilsynet er også med i ERAs administrative styre og ERAs nettverk for nasjonale sikkerhetsmyndigheter. ERA er på interoperabilitetssiden nå tungt i gang med å etablere TSI-er for konvensjonelle baner, spesielt er det stor aktivitet i forbindelse med TSI for lokomotiver og passasjervogner. En egen gruppe ser spesielt på innføring av ERTMS. På sikkerhetssiden er det arbeid med utvikling av felles metoder og mål (CSM, CST), sikkerhetsindikatorer (CSI) og harmonisering av regimet rundt sikkerhetssertifikater som er mest sentralt. I tillegg arbeider ERA med notifisering av nasjonale sikkerhetsregler og en database for dette, materiellregistre og et regime for sertifisering av vedlikeholdsverksteder. Tilsynet er med i arbeidsgruppene som behandler CSM, CST og CSI, sikkerhetsertifisering, ERTMS, nasjonale sikkerhetsregler, revisjon av TSI Operation, samt arbeidsgruppe for Peer Review (gjensidig aksept av ordninger for utstedelse av sikkerhetssertifikat del A).

Samarbeidet med de andre europeiske tilsynsorganene fortsetter gjennom de uformelle nettverkene [ILGGRI](#) og NID.

2.7 Arbeidet med håndheving av nye/endrede forskrifter og implementering av ~EU-direktiver og annet EU-regelverk

Vedrørende implementering av EU-direktiver og annet EU-regelverk. se punkt 2.4 og punkt 2.6 over.

2.8 Grønn stat – miljøledelse

Målet for vårt miljøarbeid. slik dette er nedfelt i vårt styringssystem lyder:

Statens jernbanetilsyn skal drives på en mest mulig miljøvennlig måte.
Over tid skal driften gradvis bli mer miljøvennlig.

Overordnede miljømål for Statens jernbanetilsyn:

- Valg av miljøvennlige produkter ved innkjøp
- Redusert papirforbruk
- Bedre avfallshåndtering
- Lavere energiforbruk

Statens jernbanetilsyn utarbeidet i 2007 et dokument som beskriver etatens miljøledelsessystem, tiltak og planer. Dokumentet er en del av tilsynets styringssystem. Miljøledelsessystemet omfatter alle deler av driften av Statens jernbanetilsyn. En handlingsplan med konkrete tiltak for 2007 ble utarbeidet og fulgt opp.

Det vil gjennomføres en årlig, intern revisjon av miljøarbeidet slik at avvik oppdages og korrigeres og kontinuerlig forbedring oppnås.

2.9 Fokus på IKT standardisering og tilrettelegging for offentlig tilgjengelighet

Statens jernbanetilsyn skal følge anbefalinger fra Regjeringen om bruk av IKT-standarder i offentlig forvaltning. Retningslinjene vil bli samlet i en referansekatalog som blir bygget opp på nettstedet til [Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#) (FAD). Tilsynet venter med konkrete tiltak inntil FAD har publisert referansekatalogen.

Tilsynet skal vurdere bruk og utredning av konsekvenser av de internasjonale [WAI-kriteriene for tilgjengelighet til nettsteder](#), slik de framkommer i Norge.no sine [kvalitetskriterier for offentlige nettsteder](#). Notat om status for tilsynets nettsted, mulige tiltak og konsekvenser er utarbeidet.

2.10 Sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn

Tilsynet vurderer seriøst alle søknader, det være seg søkere med eller uten innvandrerbakgrunn. I disse dager sliter vi som andre med rekruttering, spesielt på ingeniørsiden (hvor vårt behov for en stor del ligger). Denne markedssituasjonen forsterker vår fokus på den enkelte av de få søkerne vi faktisk får inn, naturligvis også dem med innvandrerbakgrunn.

Med bakgrunn i markedssituasjonen, og basert på krav som for øvrig stilles til oss som statlig arbeidsgiver, jobber vi aktivt og bevisst med å utvide målgruppen som vi anser som relevante kandidater.

2.11 Aktivt, målrettet og planmessig arbeide for å fremme samfunnsmessig likestilling og universen utforming

(Avventer avklaring fra SD på hva som vurderes som relevant fokus fra tilsynet under dette punktet.)

2.12 Tertialrapportering basert på videreføring av tidligere rapportering med særlig vekt på status i viktige saker innenfor bl.a.

regelverksarbeid/-utvikling, virksomhetstillatelser, godkjenninger, revisjoner og enkelthendelser

Tertialrapport og etatsmøter svarer ut dette punktet.

3 Status administrative forhold 2007

3.1 Aldersfordeling, avlønning og likestilling

Statens jernbanetilsyn arbeider aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene. Dette innebærer at vi jobber for en balanse mellom kvinner og menn i arbeidsstokken. Vi arbeider aktivt for å utjevne kjønnsrelaterte lønnsforskjeller for likt arbeid og vi vektlegger kjønnsfordeling ved rekruttering.

På mellomledernivå er vi fire personer, to kvinner og to menn.

3.2 Kjønnsfordeling fast ansatte

	Totalt		Kvinner		Menn	
	Antall	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Fast ansatte 31.12.2005	26	13	50	13	50	
Fast ansatte 31.12.2006	27	13	48	14	52	
Fast ansatte 31.12.2007	22	13	59	9	41	

Av våre 22 fast ansatte per 31.12.2007 har vi to ansatte med innvandrerbakgrunn, en rumener og en amerikaner.

3.3 Aldersfordeling fast ansatte

	Snitt alle	Snitt kvinner	Snitt menn
Alle 2005	41	38	44
Alle 2006	42	40	44
Alle 2007	41	38	45

3.4 Lønnsdata alle fast ansatte

	Alle		Kvinner		Menn		
	Snitt	Snitt	Laveste	Høyeste	Snitt	Laveste	Høyeste
Gjennomsnitt (alle) 2005	100 %	93 %	62 %	122 %	107 %	76 %	154 %
Gjennomsnitt (alle) 2006	100 %	91 %	68 %	135 %	108 %	82 %	151 %

	Alle	Kvinner		Menn	
Gjennomsnitt (alle) 2007	100 %	92 %	68 %	136 %	111 % 74 % 169 %

I tabell over lønn er «snittlønn for alle fast ansatte» angitt som 100 %. Som det fremgår er snittlønn for kvinner 92 % av snittlønn for hele tilsynet, mens tilsvarende tall for menn er 111 %.

I en liten organisasjon som SJT kan små tall gi store utslag i statistikken. Direktøren i tilsynet er mann. Ledergruppen under direktør består av to menn og to kvinner. Snittlønn kvinner og snittlønn menn i denne gruppen er identisk. I organisasjonen for øvrig slår statistikken ut i kvinners disfavør mye begrunnet i at stillinger som krever mindre akademisk bakgrunn, og dermed også er lavere lønnet, i stor grad bekles av kvinner.

3.5 Bemanningssituasjonen

I et stramt arbeidsmarked, spesielt på ingeniørsiden, er det en utfordring å hevde oss i kampen om ressursene. Relativt sett stor avgang, både til andre offentlige etater men ikke minst til virksomheter utenfor det statlige lønnsregimet, kan lett gi negative ringvirkninger. Vi har derfor i 2007 brukt mye energi på å

1. tilrettelegge for å ta vare på egne ansatte
2. tenke nytt mht rekruttering av nye medarbeidere

En rekke tiltak er satt i verk:

- Eksterne ressurser engasjert til å bistå oss med profilering/rekruttering.
- Intern prosjektgruppe etablert bestående av ledergruppa og 4 av de ansatte. To fra hver av grupperingene utgjør en operativ «styrke» som jobber intensivt med innspill og initiativ for å underbygge punkt 1 og 2 over.
- Jobbet aktivt med utforming av konkrete rekrutteringstiltak, hvem- hva- hvor- for utlysing av 68 ulike stillinger januar/februar 2008.
- Utarbeide langsiktig strategi for rekruttering og kompetanseforvaltning.

Følgende er på plass:

- Offensiv plan for annonsering etter personell tidlige i 2008 (Januar/februar) – med bruk av for oss utradisjonelle annonseringsformer og media
- Gjennomgang av introduksjonsopplegg for nyansatt, inkludert fadderordning
- Etablere plakat for møtekultur
- Refusjonsordninger for ansatte
- Aktiv bruk av allmøter som diskusjonsarena

3.6 Styringssystem

Styringssystem i ny utgave ble lansert i juni 2007 sammen med et nyetablert intranett. Av nytt innhold i styringssystemet er følgende kommet til i 2007:

- Strategisk grunnlagsdokument (øverste dokument i vårt styringssystem – utgjør bindeledd mellom eksterne krav til SJT og våre interne arbeidsplaner)
- Prosedyre for anskaffelser etter anskaffelsesregelverket
- Etiske retningslinjer
- Taushetsplikt
- Revisjon av introduksjonsopplegg, introduksjonshefte og fadderordning for nyansatte
- Refusjonsordninger i SJT
- Reviderte revisjonsprosedyrer

3.7 Anskaffelsesregelverket

Vi har gjennomført diverse offentlig utlyste anbudskonkurranser, også der hvor beløp tilsa at vi kunne brukt direkte anskaffelse. Utlysningene omfatter anskaffelse av it-utstyr og konsulenttjenester.

3.8 Organisasjonsstruktur

Møtestruktur internt

Vi har fokus på systematisk møtevirksomhet internt for å sikre informasjonsflyt i en organisasjon med mye arbeid på tvers av organisasjonsstruktur.

- Ressurs- og ledermøter ukentlig
- Ledersamling (fortrinnsvis ved avslutning av bi- månedlig periode, noe tetter i planperioden)
- Allmøter hver 3. uke
- Kompetanse- og utviklingssamtaler
- Internsamlinger 3 ganger pr år. (Det en intern arbeidsgruppe bestående av representanter fra de ansatte som i forståelse med ledelsen planlegger og gjennomfører seminarene.)
- Avdelingsmøter
- Avdelingssamlinger

Lederutviklingsprogram

Hovedbolken av dette ble gjennomført i 2006, men videreført noe i 2007. Vurderer videre oppfølging i 2008

Medieberedskap

Ledergruppa har arbeidet med aktuelle senarioer for pressehenvendelser og utarbeide strategier for håndtering av disse. Dette inkluderer også medietrening. Fortsetter i 2008.

Møtestruktur eksternt

Vi har også fokus på systematisk møtevirksomhet mot eksterne virksomheter.

I 2007 har vi, i tillegg til mange løpende møter med virksomhetene, gjennomført:

- sikkerhetsseminar for jernbane (aktører på nasjonalt spor, t-bane og trikk)
- seminar museumsbaner

3.9 Lønn og regnskaps funksjon

SJT er tilknyttet [SSØ](#) Drammen. Fra 1.7.2007 gikk vi over på «fullservice tjenestemodell for personal og lønn». Fra 2007 ble også ESS tatt i bruk. Det omfatter registrering av reiseregninger og fraværsregistrering av den enkelte.

Nye interne rutinebeskrivelser er utviklet og blir videreutviklet i 2008.

4 Økonomi 2007

Tildelingsbrevet for 2007 gir tilsynet KNOK 34 800 mill kr. I tillegg kommer overføring fra 2006, KNOK 1 715 samt refusjoner ifbm svangerskapspermisjoner med KNOK 510 samt refusjon lønnsoppgjør med KNOK 287. SJTs budsjett ble den 17. desember redusert med KNOK 3 500. Samlet ramme lagt til grunn i budsjettet utgjør således KNOK 33 812.

DISPONIBELT 2007	[KNOK]
Tildelingsbrev	34 800
Overføring fra 2006	1 715
Refusjon fødselspermisjoner inkl. arb.giver avgift	510
Refundert i fbm lønnsoppgjøret	287
Redusert bevilgning	3 500
SUM DISPONIBELT 2007	38 812

Post	Tekst	Prognosert budsjett 2007 [KNOK]	Prognosert budsjett 2007 justert T2 [KNOK]	Regnskap 31.12.2007 [KNOK]	Differanse
11	Organiserte stillinger	17 400	16 159	16 166	7
21	Maskiner, inventar og utstyr (innkjøp)	500	760	772	12
22	Forbeuksmateriell	200	131	104	-27
23	Kurs, reiser og representasjon	2 400	2 162	2 092	-70
24	Kontortjenester	1 400	584	538	-46
25	Konsulenttenester	5 000	6 948	5 592	-1 356
26	IT og telekostnader	1 850	1 462	1 460	-2
27	Informasjon	300	286	249	-37
28	Driftsutgifter – W3	3 400	3 340	3 388	48

Post	Tekst	Prognosert budsjett 2007 [KNOK]	Prognosert budsjett 2007 justert T2 [KNOK]	Regnskap 31.12.2007 [KNOK]	Differanse
28	Diverse	1 500	1 170	167	-1 003
	SUM:	33 950	33 002	30 528	-2 474

RESULTAT 2007	[KNOK]
Disponibelt 2007 (se tabell)	33 812
Totalforbruk 2007	30 528
Underforbruk i forhold til disponibelt	3 284
Mulig overføring til 2008	1 579
Ubrukt bevilgning for 2008	1 705

Det er viktig å poengtere at bevilgningen før reduksjon på KNOK 3 500 er nøkternt i den forstand at det reflekterer et reelt behov for lønns- og driftsmidler i SJT. Grunnet store problemer med rekruttering på ingeniørsiden ble det likevel et underforbruk i innværende år. Mot slutten av året har vi fått ansatt flere medarbeidere og har aktuelle kandidater i prosess. Tilsynet har klart behov for ytterligere ressurser, spesielt på ingeniørsiden. Det arbeides aktivt med rekruttering, men dette vil først gi budsjettmessige utvalg i 2008.